

FSB

100

100 godina Fakulteta
strojarstva i brodogradnje
Sveučilišta u Zagrebu

100 Years of Faculty of
Mechanical Engineering
and Naval Architecture
University of Zagreb

Interreg
ADRION ADRIATIC-IONIAN
European Regional Development Fund - Instrument for Pre-Accession II Fund

SEADRION

Potencijal iskorištavanja morske vode u sustavima dizalica topline – projekt SEADRION

Iva Bertović

Mentor: prof. dr. sc. Vladimir Soldo

Zagreb, 13. svibnja 2019.

SADRŽAJ

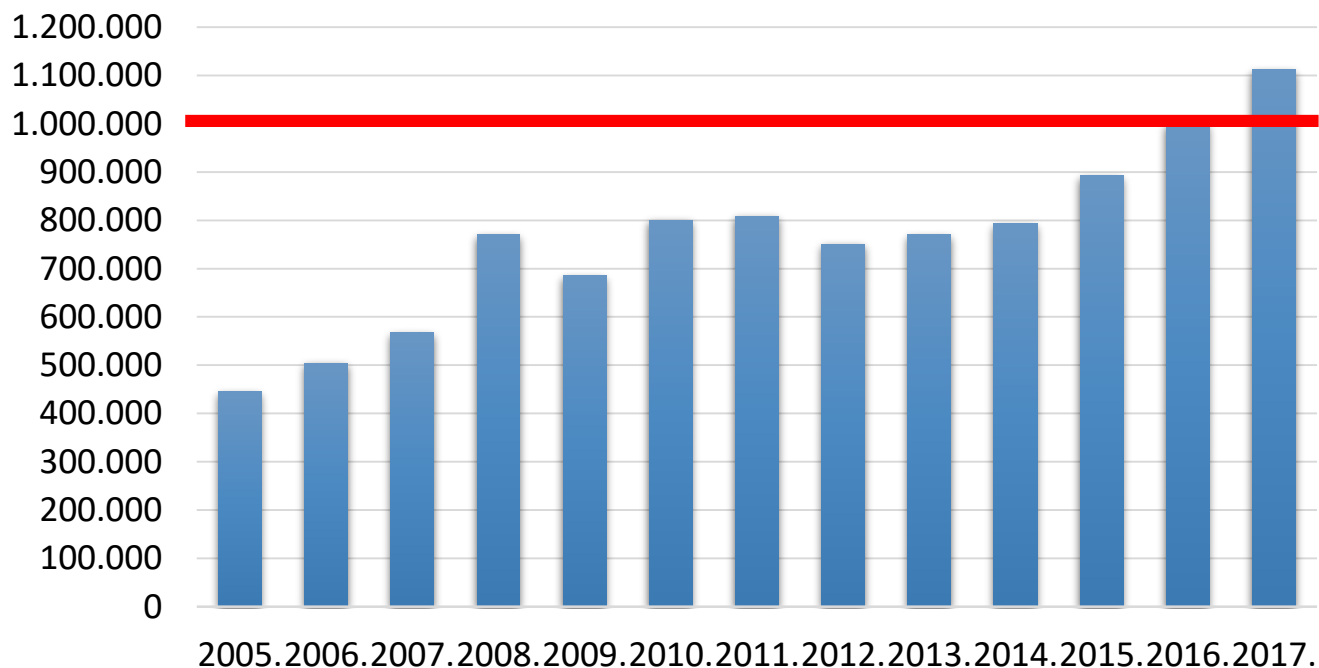
1. UVOD
2. PRINCIP RADA
3. DIZALICE TOPLINE S MORSKOM VODOM
4. MORSKA VODA KAO TOPLINSKI SPREMNIK
5. ZAHVAT MORA
6. PROJEKT SEADRION
7. STUDIJA SLUČAJA
8. ZAKLJUČAK

UVOD

- Koriste se za niskotemperaturno grijanje i zagrijavanje PTV-a
- Mogućnost rada u režimu grijanja i režimu hlađenja
- Europska direktiva „Directive 2009/28/EC of the European Parliament and of the Council on the promotion of the use of energy from renewable sources” (travanj 2009.), svrstava dizalice topline u obnovljive izvore energije prema minimalnoj vrijednosti sezonskog toplinskog množitelja

Broj novoinstaliranih jedinica dizalice u pojedinoj godini (EHPA)

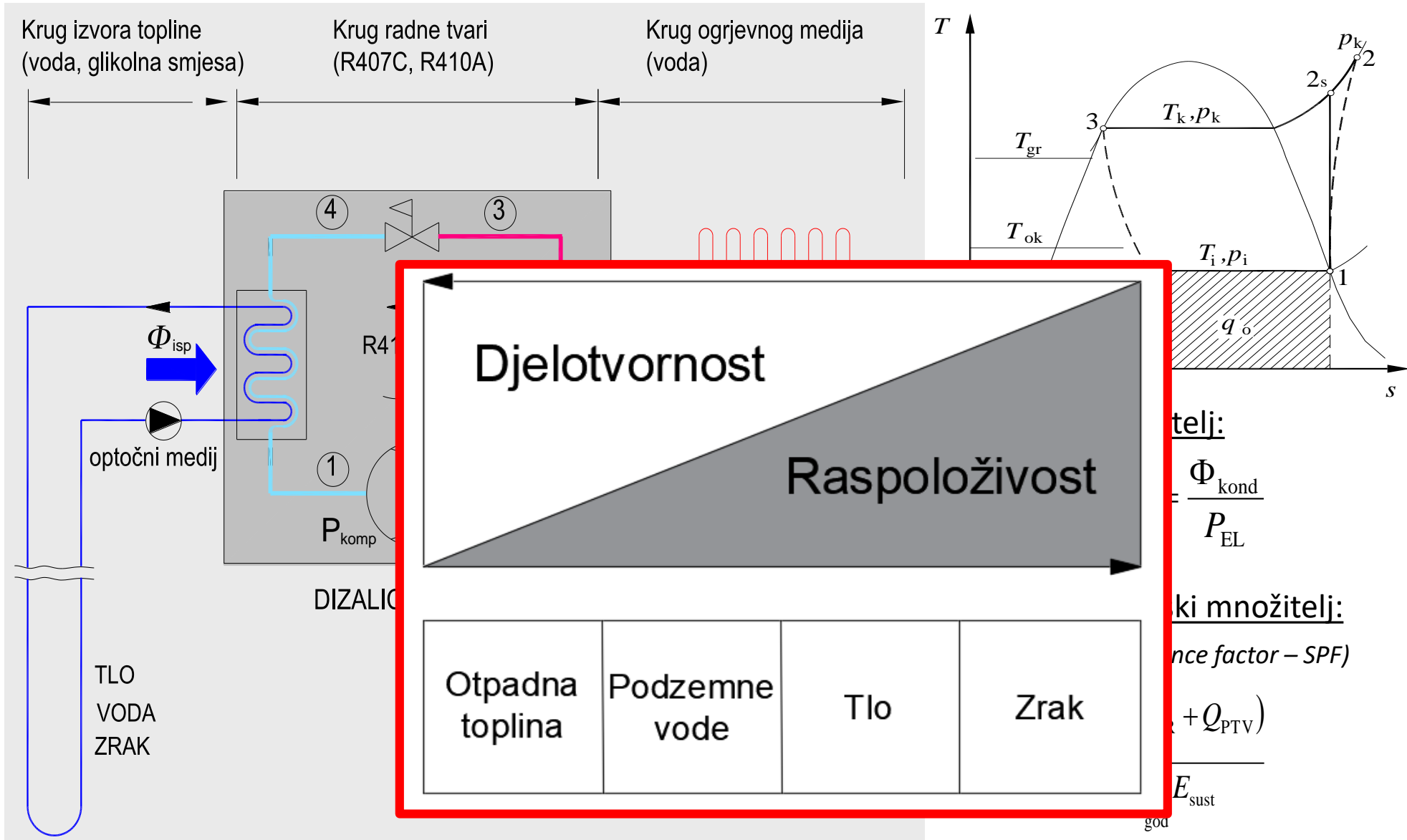

Ukupan broj instaliranih jedinica dizalica topline (EHPA)

Godina	Ukupno
2005.	1 141 016
2006.	1 655 022
2007.	2 239 159
2008.	3 047 855
2009.	3 750 012
2010.	4 542 759
2011.	5 341 930
2012.	6 083 976
2013.	6 846 410
2014.	7 603 977
2015.	8 510 550
2016.	9 482 641
2017	10 572 395

PRINCIP RADA

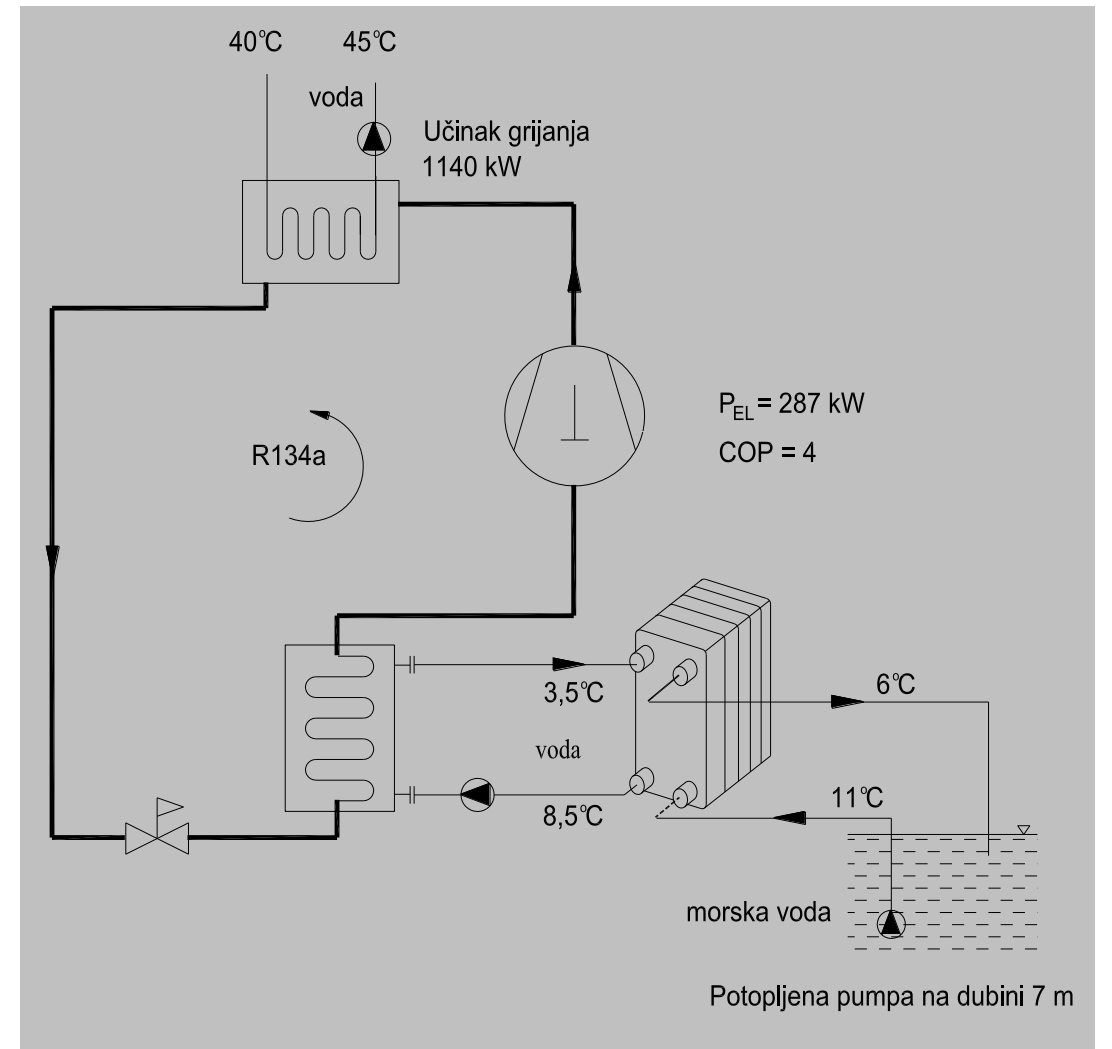

DIZALICE TOPLINE S MORSKOM VODOM

Hotel Le Méridien Lav, Split

- Grijanje i hlađenje
- 3 x 1,15 MW
- Zahvat mora na dubini od 7 m
- 13 godina u radu

DIZALICE TOPLINE S MORSKOM VODOM

Hotelski kompleks Punta Skala, Petričane

- Grijanje i hlađenje Falkensteiner hotelskog kompleksa Punta Skala
- U radu od 2010. godine
- 3 dizalice topline
- Faktor grijanja i hlađenja $\approx 3,3$
- Direktni zahvat mora na dubini od 15 m
- Koristi se i za pripremu PTV-a
- Grijanje i hlađenje objekta je u potpunosti energetski neovisno

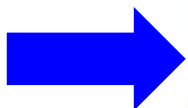

DIZALICE TOPLINE S MORSKOM VODOM

Ropsten, Švedska

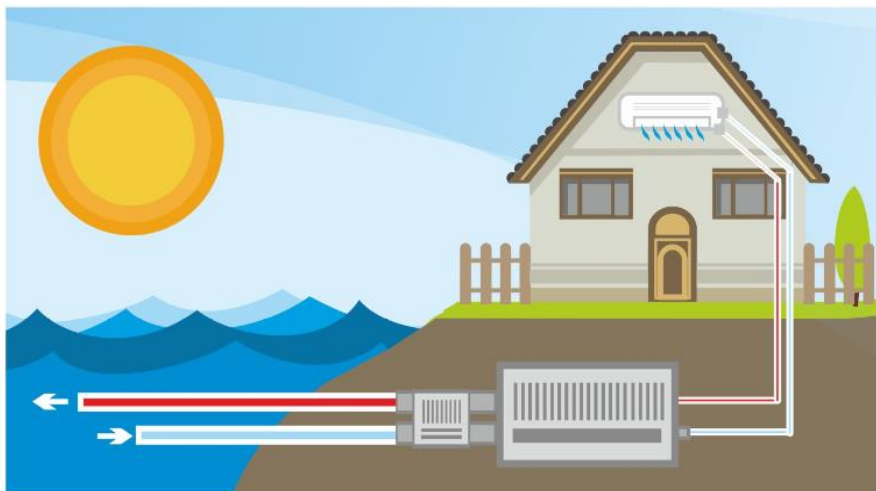
- Daljinski sustav grijanja i hlađenja Stockholma
- U radu od 1987. godine
- Ogrjevni učin: 250 MW
- Pokriva 60 % potreba Stockholma za toplinskom energijom
- 10 dizalica topline u radu (COP = 2,6 – 3,2)
- Temperatura polaza daljinskog sustava grijanja do 80 °C
- U režimu grijanja iskorištava toplinu mora i na +2 °C

DIZALICE TOPLINE S MORSKOM VODOM

Režim hlađenja

Režim grijanja

Otvorena izvedba

Zatvorena izvedba

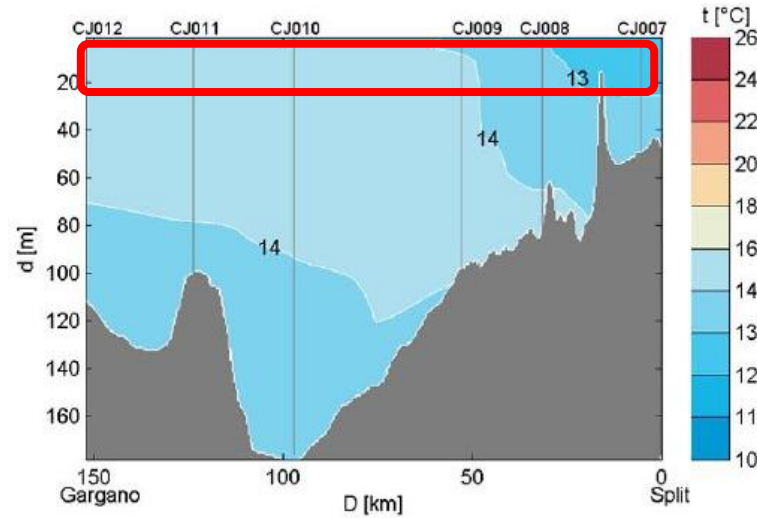

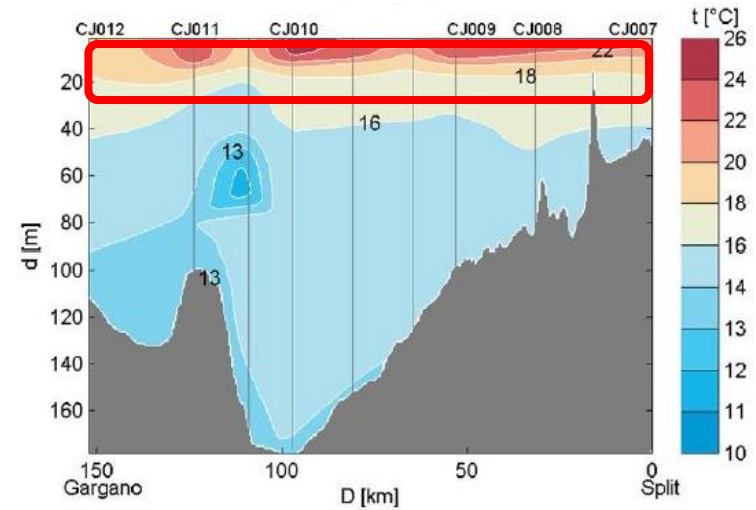

MORSKA VODA KAO TOPLINSKI SPREMNIK

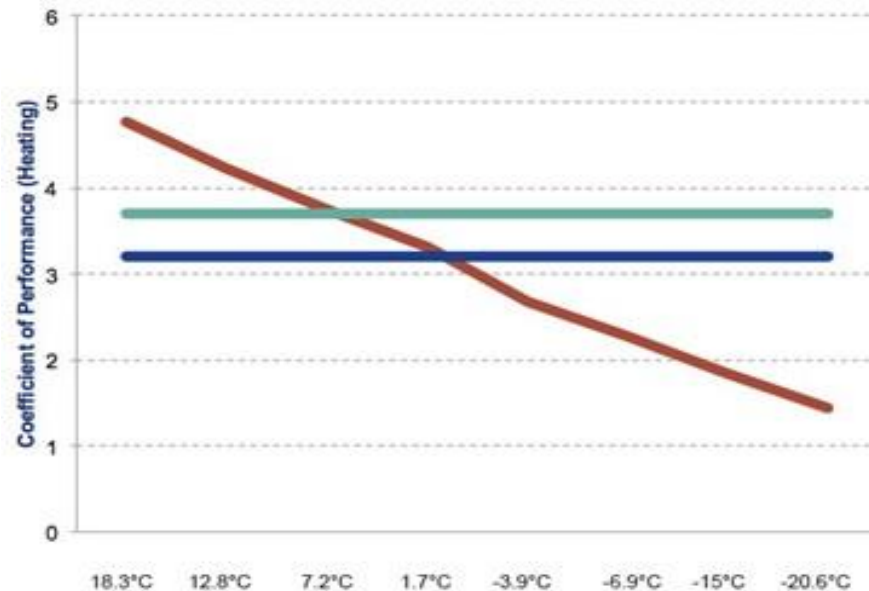
VELJAČA

KOLOVOZ

Izvor: Gojko Šimunović, Iskustva, prednosti i mane prilikom projektiranja i izvedbe projekata koji koriste morsku vodu u svome radu

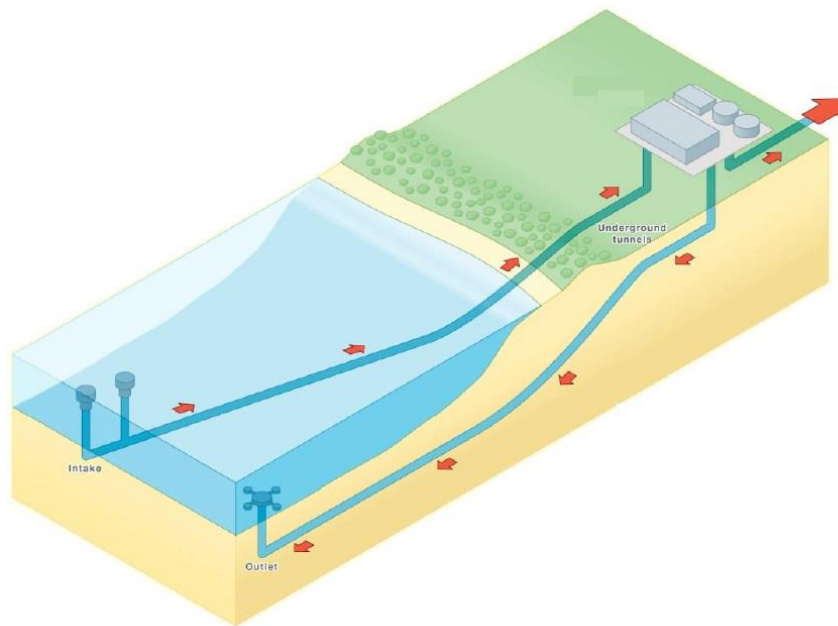

Izvor: <https://www.nordicqhp.com/2017/01/heat-pump-effective-temperature-range/>

Ovisnost faktora grijanja (COP) o izvoru topline

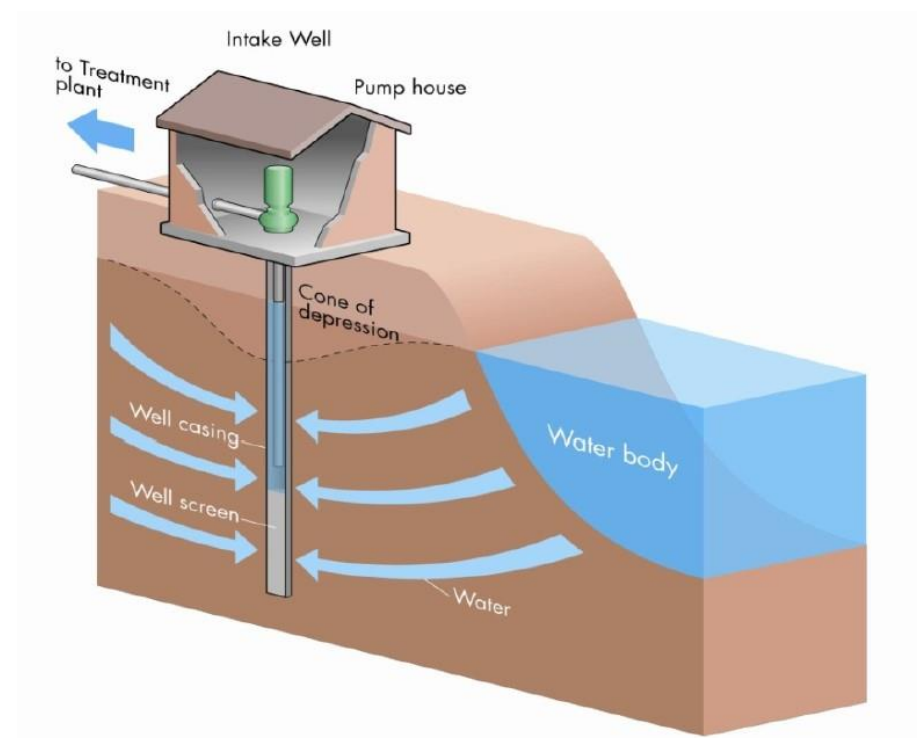

ZAHVAT MORA

**Direktni zahvat morske
vode**

**Potpovršinski zahvat
bočate ili morske vode iz
zdenaca uz more**

PROJEKT SEADRION

- Projekt sufinanciran od strane EU
  - Europski fond za regionalni razvoj
  - Instrument za prepristupnu pomoć (IPA II)
- Na projektu sudjeluje 7 partnera iz Italije, Slovenije, Hrvatske, Albanije i Grčke

Cilj: uspostavljanje transnacionalne mreže dizalica topline koje koriste morsku vodu

Aktivnosti: planiranje i sustavno prikupljanje podataka vezano za postrojenja dizalica topline

PROJEKT SEADRION

CRIKVENICA – Thalassotherapy

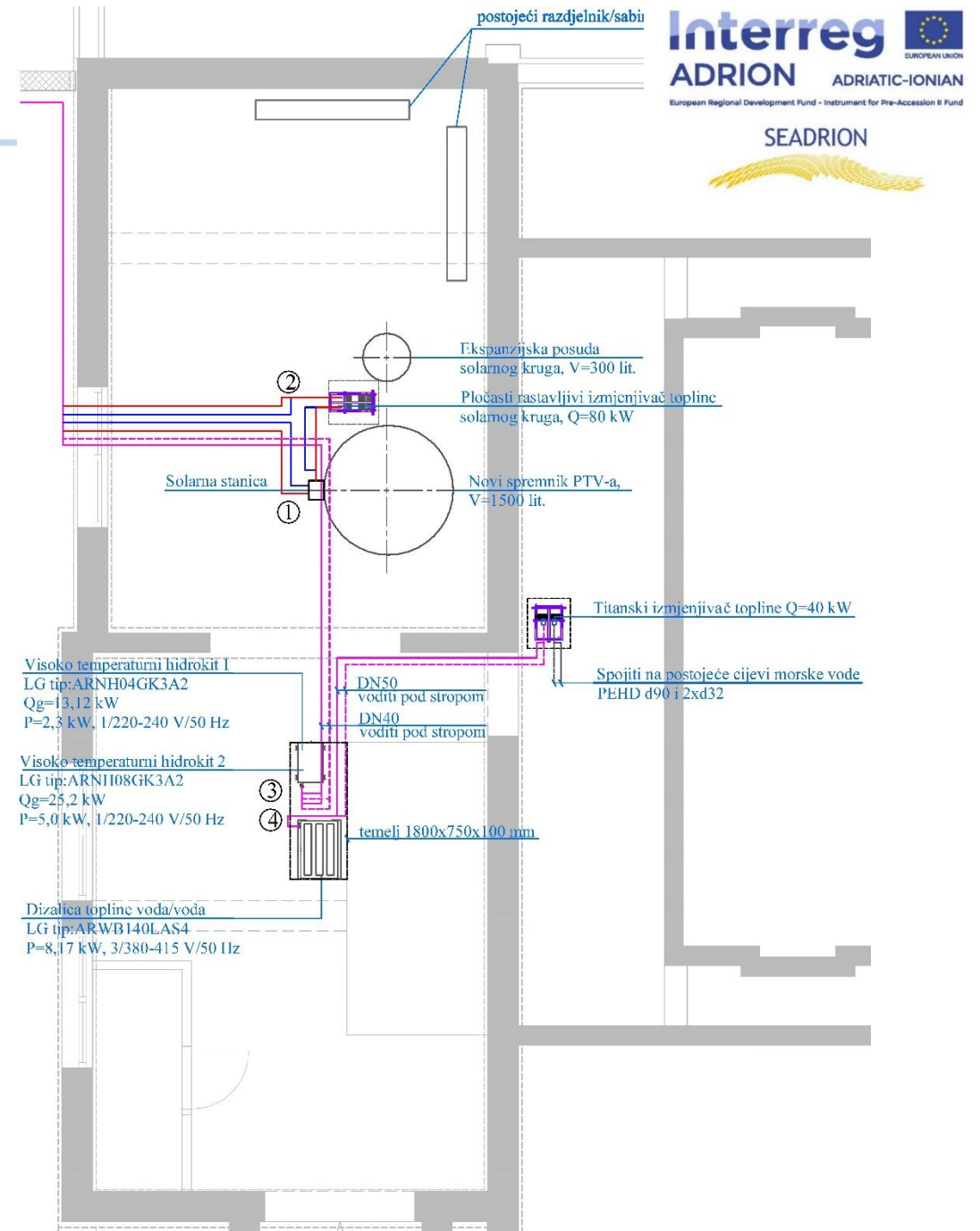
- Visokotemperaturna dizalica topline
ogrjevnog učina 40 kW (70/60°C)
- Priprema PTV-a te grijanje prostora
zgrade „H”
- Zahvat mora na dubini od 25 m

PROJEKT SEADRION

CRIKVENICA – Thalassotherapy

- Najecha jayne nabave je završen
- Puštanje u rad: Lipanj 2019.
- Nabava opreme u tijeku

PROJEKT SEADRION

DUBROVNIK - Knežev dvor

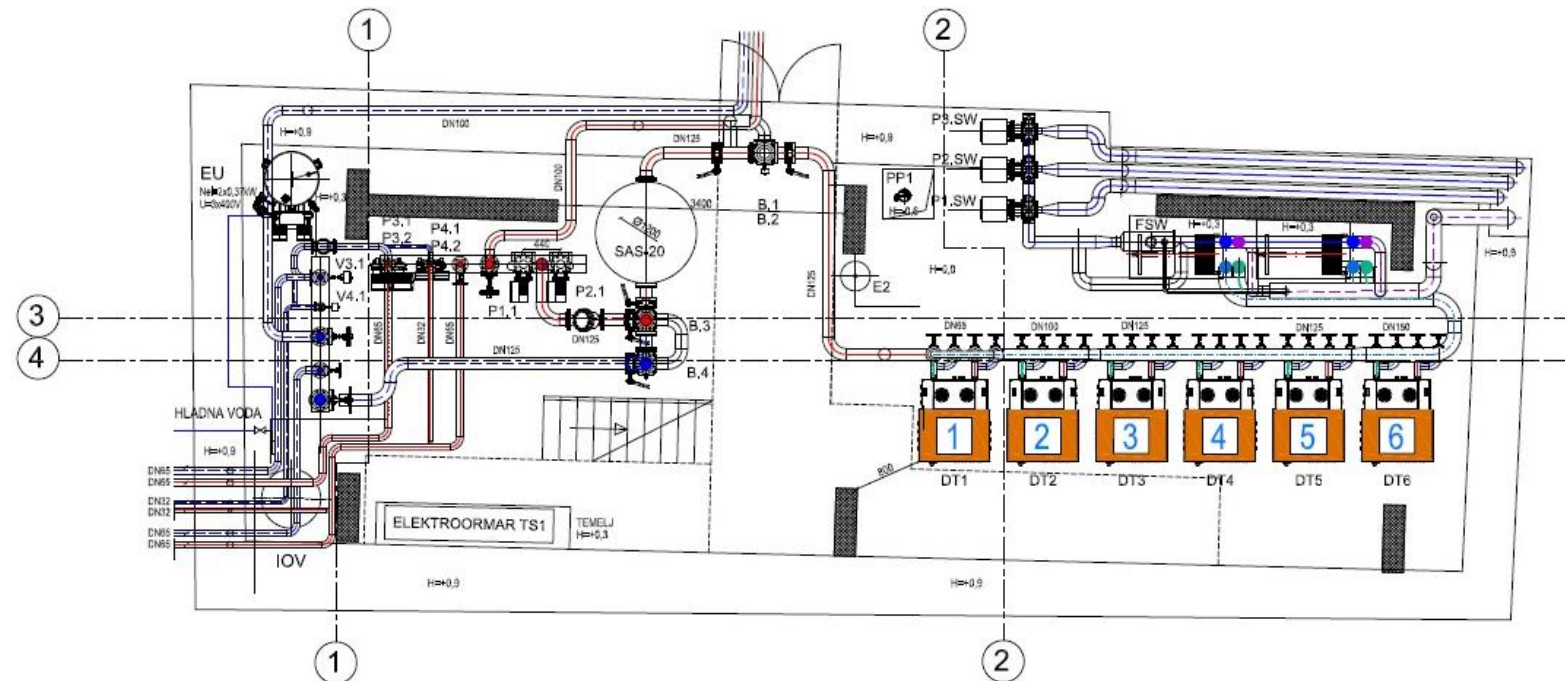

PROJEKT SEADRION

DUBROVNIK - Knežev dvor

- Rekonstrukcija postojećeg stanja
- Grijanje i hlađenje četiri okolne zgrade (430 kW)
- Ogrjevni učin: 6 x 72 kW (50/45 °C)
- Rashladni učin: 6 x 70 kW (30/35 °C)
- Zahvat mora na obali gradske luke
- Najčaj javne nabave je završen
- Puštanje u rad: Lipanj 2019.

PROJEKT SEADRION

Sportska dvorana Alexandroupolis, Grčka

PROJEKT SEADRION

Sportska dvorana Alexandroupolis, Grčka

- Zamjena postojećeg uljnog kotla dizalicom topline
- Grijanje i hlađenje sportske dvorane
- Potpovršinski zahvat morske vode (bunari dubine 50 m)
- Ogrjevni učin: 95 kW (45/40 °C)
- Rashladni učin: 80 kW (7/12 °C)

STUDIJA SLUČAJA

Zgrada gradske uprave, Kaštel Sućurac

STUDIJA SLUČAJA

PODRUM

SUTEREN

PRIZEMLJE
+
1. – 3. KAT

4. KAT

- Kaštel Sućurac
- 1988. god.
- Koristi se za potrebe gradskih službi grada Kaštela
- 7 etaža
- Krovna i zidna izolacija kamenom vunom
- $A_k = 2692 \text{ m}^2$
- $V_e = 8712 \text{ m}^3$

STUDIJA SLUČAJA

Sustav grijanja

- Uljni kotao snage 400 kW
- Temperaturni režim: 90/70 °C
- Ukupna instalirana toplinska snaga: 234,53 kW
- Godišnja potrošnja: 16 500 l

Sustav hlađenja

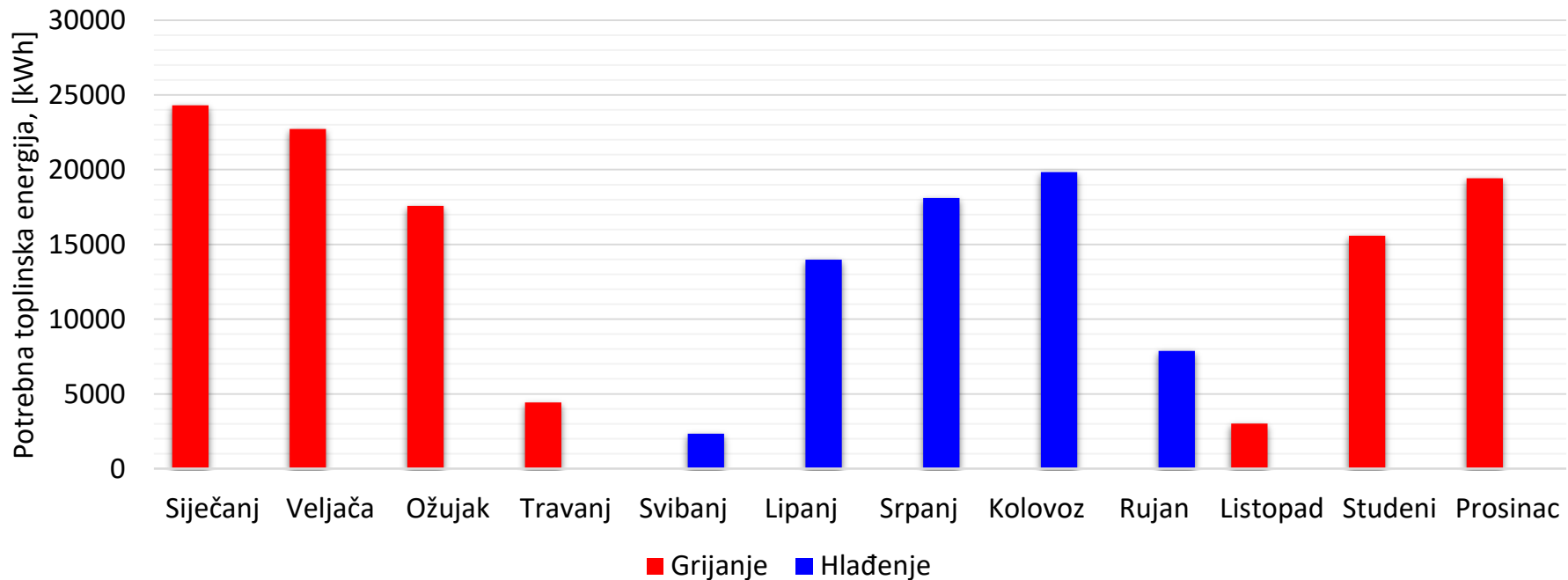
- VRV sustav, 6 vanjskih jedinica
- 3 x 15,5 kW te 3 x 12,10 kW

STUDIJA SLUČAJA

Opis	Oznaka	Grijanje	Hlađenje	Jedinica
Srednja vanjska temperatura na godišnjoj razini	$\vartheta_{e,m}$	16,9	16,9	[°C]
Unutarnja proračunska temperatura	$\vartheta_{int,H}$	23	24	[°C]
Godišnja potrebna toplinska energija	$Q_{H/C,nd}$	107058,22	62154,63	[kWh]
Godišnja potrebna toplinska energija	$Q_{H/C,nd} / A_k$	41,22	23,93	[kWh/m ²]

STUDIJA SLUČAJA

	Referentni scenarij	Scenarij 1	Scenarij 2
	Uljni kotao + VRV sustav hlađenja	DT za grijanje zgrade, $\Phi_{Gr} = 95$ [kW], + VRV sustav hlađenja	DT za grijanje i hlađenje zgrade, $\Phi_{HL} = 160$ [kW]
Primarna energija, [kWh/a]	210770	73677	66708
Trošak grijanja i hlađenja, [kn/a]	81075,97	35468,95	32114,05
Emisija CO ₂ , [kg CO ₂ /a]	52037,92	10718,84	9704,93

FSB
100

100 godina Fakulteta
strojarstva i brodogradnje
Sveučilišta u Zagrebu

100 Years of Faculty of
Mechanical Engineering
and Naval Architecture
University of Zagreb

Interreg
ADRION ADRIATIC-IONIAN
European Regional Development Fund - Instrument for Pre-Accession II Fund

SEADRION

Hvala na pažnji!

Hvala na pažnji!

Kontakt: Iva Bertović, iva.bertovic@fsb.hr